

DOSAR NR. 3729/2/2011

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 431

ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA DATA DE 24.01.2012

CURTEA COMPUSĂ DIN :

PREȘEDINTE

HORAȚIU PĂTRAȘCU

GREFIER

MARGA PĂDUREANU

Pe rol soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul CRĂCIUN MIHAI, având ca obiect „acțiune în constatare”.

Dezbaterile și susținerile părților au avut loc în ședința publică de la termenul din 17.01.2012 când instanța, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise a amânat pronunțarea la data de 24.01.2012 când a hotărât următoarele :

CURTEA

Asupra cauzei civile de față constată că prin cererea înregistrată la Curtea de Apel București-secția A VIII-A, Contencios Administrativ și Fiscal sub numărul 3729/2/2011 reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a chemat în judecată pe pârâtul CRĂCIUN MIHAI, solicitând să se constate calitatea de lucrător al Securității a pârâtului.

În motivarea, în fapt, a cererii reclamantul arată în esență că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit. a din OUG nr.24/2008, pârâtul având calitatea de ofițer, iar acțiunile sale în această calitate au încălcat dreptul la viață privată și la exprimare.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile OUG nr.24/2008, iar la data de 01.11.2011 reclamanta a depus la dosarul cauzei Nota de constatare nr. DI/I/419/22.02.2011 și actele care au stat la baza emiterii acesteia.

Pârâtul a depus la dosarul cauzei întâmpinare, prin care a invocat excepția de neconstituționalitate, arătând că OUG nr.24/2008 este neconstituțională, întrucât încalcă principiul privind prezumția de nevinovăție, prevederile art.21 alin.1; art.52 și art.126 alin.5 din Constituția României, excepția de necompetență materială a instanței de contencios administrativ, care nu se poate pronunța în ceea ce privește aspecte sau fapte ce țin de ordinele și regulamentele militare, în raport de dispozițiile art.2 lit.a și art.5 lit.a din Legea nr.554/2004, iar pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, arătând că în calitate de militar, s-a conformat ordinelor și regulamentelor militare, precum și cadrului legal în vigoare care reglementa activitatea informativ-operativă, care nu au fost emise în scopul susținerii regimului totalitar communist, ci în scopul apărării securității statului.

Toate activitățile informative-operative reținute în Nota de constatare erau specifice activității serviciilor de informații, stipulate în ordine și instrucțiuni care la rândul lor erau elaborate în baza Constituției României de la acea dată și a legilor în vigoare, conceptual de activitate informativă, formele activității, mijloacele specifice prin care se realizează această activitate, etc.

În ceea ce privește presupusa încălcare a libertății de exprimare și a libertății opiniilor, pârâtul susține că legislația comunistă limita dreptul la liberă exprimare, prin dispoziții cu caracter penal, iar delictele de opinie incriminate penal reprezentau factori de risc la adresa securității statului, organelle de securitate având sarcină legală de a culege, valorifica și soluționa prin misiuni preventive sau de contracarare informații privind asemenea fapte.

La data de 17.01.2012 reclamantul a depus la dosarul cauzei puncte de vedere cu privire la cele două excepții invocate.

În ședința publică din data de 17.01.2012, a respins excepția de necompetență materială a instanței, pentru considerentele arătate în încheierea de ședință.

Prin încheierea din data de 17.01.2012, Curtea a dispus sesizarea Curții Constituționale a României cu privire la soluționarea excepției de neconstituționalitate a OUG nr.24/2008.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază acțiunea ca fiind întemeiată urmând a fi admisă ca atare, pentru următoarele considerente:

Potrivit art.2 lit. a din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin lucrător al Securității se înțelege orice persoană care, având

calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de lucrător al Securității este aceea ca această persoană să fi avut calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit în perioada 1945 - 1989, iar a doua condiție vizează activitatea desfășurată, în sensul că, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Toate aceste condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ, în speța de față, pârâtul, a avut gradul de locotenent, adjunct al șefului Serviciului 1 din cadrul Inspectoratului Județean Botoșani, (1970) respectiv, locotenent colonel, șef al aceluiași serviciu în perioada 1983-1987.

În ceea ce privește cea de a doua condiție, aceea ca, în perioada 1945 - 1989, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, Curtea reține că la dosarul cauzei se află mai multe înscrisuri din care rezultă că pârâtul, în calitatea de adjunct al șefului IJS Botoșani și apoi șef al acestui serviciu, a dispus urmărirea informativă a numiților [REDACTED], pastor al Bisericii Baptiste din Brăila, supravegheat informativ pentru activitate dușmănoasă, desfășurată sub acoperire religioasă și legături suspecte cu emisari ai cultului Baptist, cunoscuți cu poziție ostilă la adresa RSR; [REDACTED], angajat al CPAD M Vlăsinești, supravegheat informativ pentru că a proferat calomniile la adresa politicii partidului și statului, a denigrat modul de viață din țară, concomitant cu elogierea modului de viață occidental, manifestându-și intenția de a emigra; [REDACTED] muncitor la Direcția Sanitară Botoșani, supravegheat informativ cu motivația că a semnalat că ar audia postul de radio "Europa Liberă", iar sub influența emisiunilor audiate face comentarii tendențioase la adresa regimului socialist.

La dosarul cauzei au fost depuse adrese semnate sau aprobate de către pârât, din care rezultă că efectuau activități de urmărire informativă cu privire la aceste persoane, solicitând informații, Rapoarte de declanșare a urmăririi informative, aprobate sau semnate de către pârât, din care rezultă natura cercetărilor efectuate față de persoanele urmărite și măsurile ce vor fi luate de către ofițerii din subordine, modalitatea de generare a discuțiilor și informațiile ce urmează a fi obținute, dirijarea informatorilor, folosirea mijloacelor de tehnică operativă, precum și aprobări cu propuneri de avertizare.

De asemenea, pârâtul a aprobat planurile de măsuri întocmite de ofițerii Serviciului, în care se propunea efectuarea de dirijare a informatorilor, studiere a persoanelor din anturajul obiectivului, investigații la domiciliu și la locul de naștere, folosirea mijloacelor de interceptare a convorbirilor telefonice și a corespondenței.

Așa cum rezultă din situația de fapt arătată pârâtul, în calitate de ofițer al securității a desfășurat urmărirea informativă față de persoanele arătate, iar prin măsurile întreprinse a încălcat acestora dreptul la viață privată și la exprimare.

Pârâtul nu contestă existența acțiunilor menționate în Nota de constatare, însă a arătat în esență că arătând că în calitate de militar, s-a conformat ordinelor și regulamentelor militare, precum și cadrului legal în vigoare care reglementa activitatea informativ-operativă, care nu au fost emise în scopul susținerii regimului totalitar communist, ci în scopul apărării securității statului.

Toate activitățile informative-operative reținute în Nota de constatare erau specifice activității serviciilor de informații, stipulate în ordine și instrucțiuni care la rândul lor erau elaborate în baza Constituției României de la acea dată și a legilor în vigoare, conceptual de activitate informativă, formele activității, mijloacele specifice prin care se realizează această activitate, etc.

OUG nr.24/2008 nu-și propune să antreneze răspunderea penală pentru fapte săvârșite anterior, ci în scopul stabilirii adevărului istoric despre regimul comunist și de deconspirare a persoanelor prin consemnare publică a activității acestora, reglementează procedura prin care se constată că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități.

Potrivit preambulului, în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Legea nu antrenează răspunderi pentru fapte săvârșite în trecut, însă oferă posibilitatea de a constata că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități, pentru ca persoana care a fost urmărită să poată cere identificarea acelor persoane și cu această ocazie să se constate calitatea sa de persoană urmărită, pentru a se putea verifica dacă anumite persoane care candidează pentru funcții de demnitate publică sau

alte funcții publice au fost sau nu lucrători sau colaboratori și pentru activitatea de documentare de stabilire a adevărului istoric.

De asemenea, dincolo de scopul pentru care aceste persoane erau prelucrate în dosare de urmărire informativă, metodele prin care se desfășura această activitate, prin obținerea de informații ce vizau anturajul, comportamentul în familie și relațiile cu persoanele apropiate din viața profesională și socială ale persoanelor urmărite, precum și opiniile acestora despre anumite aspecte ale vieții sociale și politice, obținute prin intermediul unor informatori, mijloacele tehnice de obținere a informațiilor, au încălcat dreptul la viață privată și dreptul la libertatea de exprimare.

În ceea ce privește presupusa încălcare a libertății de exprimare și a libertății opiniilor, pârâtul susține că legislația comunistă limita dreptul la liberă exprimare, prin dispoziții cu caracter penal, iar delictele de opinie incriminate penal reprezentau factori de risc la adresa securității statului, organelle de securitate având sarcină legală de a culege, valorifica și soluționa prin misiuni preventive sau de contracarare informații privind asemenea fapte.

Nota de constatare DI/I/419/22.02.2011 a fost întocmită de CNSAS, având în vedere prevederile art.1 alin. 7 din OUG nr.24/2008 și calitatea pârâtului de angajat al fostei Securități, și urmare a aprobării acesteia de către Colegiul CNSAS, potrivit art.8 alin.1 din Ordonanță, s-a dispus Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității, în condițiile art.11 alin.1.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată, urmare a aprobării Notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul **CRĂCIUN MIHAI** cu domiciliul în mun. Botoșani, [REDACTAT] județul Botoșani.

Constată că pârâtul a avut calitatea de lucrător al Securității.
Cu recurs în 15 zile de la comunicare.
Dată în ședință publică, azi 24.01.2012.

PREȘEDINTE,
Horațiu Pătrașcu

GREFIER
Marga Pădureanu

Red. H.P/Dact. H.P/4ex.

CONFIRM CU
ORIGINALUL